

Narvik kommune
Postmottak
8512 Narvik

Saksb.: Ole Christian Skogstad (miljø)
Magne Haukås (reindrift)
e-post: fmnoosk@fylkesmannen.no
Tlf:
Vår ref: 2013/1882
Deres ref: 12/1005-57/INSPED
Vår dato: 15.10.2015
Deres dato: 04.09.2015
Arkivkode: 421.4

Uttalelse til områdereguleringsplan for Narvikfjellet - Narvik

Fylkesmannen viser til oversendelse datert 04.09.15 angående høring av områdereguleringsplan for Narvikfjellet. Viser også til e-post av 12.10.15 om utsatt frist til 24. oktober.

Sakens faktiske forhold

Områdereguleringsplanen tilrettelegger for etablering av hytter, overnattingsmuligheter, servicetilbud og boliger, i forbindelse med skianlegg. Etter det opplyst anslås den nye områdeplanens ytre rammer for potensielle utbyggingen å være 740 fritidsboliger/utleiehytter, 25 000 m² senterfunksjoner/næringsarealer og 160 boligenheter.

I all hovedsak er planområdet i kommunedelplanen av 13.10.11 for Narvikhalvøya avsatt som område for idrettsanlegg, mens mindre områder i øvre del av Skistua er avsatt som byggeområde for boliger og grønnstruktur med nærmere angitt underformål. Planområdets nordøstlige del er ikke omfattet av delplanen. Her vil kommuneplanens arealdel av 24.11.05 gjelde. Dette området er avsatt dels som idrettsområde og dels som LNF-område hvor friluftsliv er retningsgivende.

Områdeplanen vil ut fra dette måtte ansees å være i strid med kommunedelplanen for Narvikhalvøya.

Planfaglige råd

Friluftsliv

Fylkesmannen stiller seg undrende til kommunens intensjon om en såpass massiv utbygging i et av de viktigste friluftslivsområdene i kommunen. Fagernesfjellet er et av Norges beste anlegg for løssnøkjøring, og er således en attraksjon for Narvik. Gondolbanen er sentral for fjellets omdømme og tilgjengelighet. Om vinteren kjøres det opp et omfattende løypenett. I tillegg til å være en verdenskjent som skidestinasjon, er Narvikfjellet også en viktig turistattraksjon om sommeren. Det er her mange utfartsmuligheter med stier og turveier med ulik grad av tilrettelegging. Området er videre godt egnet for downhillsykling. Bruksfrekvensen i området er høy, og området ansees å være av regional og nasjonal verdi. Videre er Narvikfjellet ([FK00003675](#)) og Fagernesfjellet-Tøttadalen-Tøttalia ([FK00003442](#)) avgrenset som svært viktig nærturterreng i friluftslivskartleggingen. Området er naturligvis også registrert i kommunens egen barnetråkkregistrering.

I følge konsekvensutredningen vil den omfattende utbyggingen «*være positivt for friluftsliv og ferdsel i området*» blant annet ut fra å flytte baseområdet for heisanlegget lengre opp og at nye veier vil gjøre terrenget mer tilgjengelig.

Fylkesmannen er for så vidt enig i at en del av tiltakene knyttet til næring og skianlegget som det tilrettelegges for i områderegeringsplanen vil kunne skape en del synergieffekter og bygge opp under dagens drift av Narvikfjellet, og således kunne tilby opplevelsesattraksjoner som skiller seg ut fra dagens situasjon. Dette vil til en viss grad også selveierhyttene kunne gjøre, men da under forutsetning av at disse ikke etableres på bekostning av områdets kvalitet.

Det er først og fremst den omfattende tilretteleggingen for selveide fritidsbebyggelsen som er bekymrende ut fra et friluftslivsfaglig synspunkt. Denne fritidsboligbebyggelsen vil, slik vi ser det, gå på bekostning av allmennhetens bruk og mulighet for bruk av Narvikfjellet. Muligheten for opphold og ferdsel, både fotturer og nedkjøring, utenfor preparerte løyper vil bli redusert. Noen av dagens stier og løyper vil måtte endres noe som følge av den planlagte utbyggingen. Planområdet og de omkringliggende områdene har etter Fylkesmannens vurdering nasjonal/vesentlig regional verdi for friluftsliv. Området tilbyr friluftslivskvaliteter for ulike brukergrupper og i kort avstand fra Narvik by, der befolkningstettheten resulterer i et visst press på nedre deler av fjellområdet. Det sentrale og avgjørende spørsmålet i denne sak blir om planen ligger innenfor de nasjonale rammer hva gjelder friluftsliv eller ikke.

Fylkesmannen finner utredningen av friluftsliv og barn- og unge som mangelfull og overfladisk. Utredningen synliggjør i liten grad reelle konflikter og er i for stor grad fokusert på virkninger på eksisterende løypenett. Slik saken framstår for oss vil planen medføre nedbygging og privatisering av store deler av et særdeles viktig friluftsområde nær Narvik. Selv om vi har forståelse for kommunens ønske om utvikling og sikring av drift av Narvikfjellet, ser Fylkesmannen det som ønskelig at minst mulig utmarksarealet i Narvikfjellet unndras allmenn ferdselsrett. I så henseende er vi spesielt kritiske til de mange mindre hyttefeltene som det legges opp til. Dette dreier seg nærmere om BRF 6- 8 og BRF 11- 23.

Friluftsloven er vedtatt med formål om å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmenhetens rett til ferdsel, opphold mv. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes, jfr. lovens § 1. I miljø- og arealpolitikken er det gitt nasjonale mål og retningslinjer for forvaltning av områder av betydning for friluftslivet. Dette er senest uttrykt i nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv om at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv i nærmiljøet og i naturen ellers. Ferdselsretten er til stede så lenge området rettslig sett er å anse som utmark. I friluftslovens § 1a lov regnes blant annet hustomt (rettslig standardbegrep tilknyttet arealer rundt hus og hytter) som innmark. Såpass mange byggefelt og relativt høy utnyttelsesgrad vil etter vår vurdering legge klare begrensninger på ferdselsretten. Den planlagte bebyggelsen og infrastrukturen vil utover den privatiserende effekten også i stor grad endre landskapsopplevelsen og opplevelsen av området som et mer stille og «naturpreget» område. Brukerne må ved en eventuell realisering av planen søke andre områder lengre unna for å finne disse kvalitetene.

Ut fra hensynet til friluftslivsinteresser av nasjonal/vesentlig regional verdi, anbefaler Fylkesmannen at fritidsboligutbyggingen reduseres betraktelig og i større grad konsentreres/samlokaliseres til de nedre delene av planområdet.

Reindrift

Planområdet er en del av Skjomen reinbeitedistrikt, og området brukes primært til vår-sommer- og høstbeiter. Reindriftingslovens § 19 fastslår at reindriften har beiterett i fjellet og annen utmarksstrekning, og beiteretten gjelder hele året.

Omfanget av planen, og beliggenheten i reinbeiteområdet, gjør at planen vil få negative konsekvenser for reindriften. Beiteland blir beslaglagt og økt utfart i fjellet vil medføre forstyrrelser for reindriften. Forskning viser at unnvikelseeffekter kan gi betydelige konsekvenser (Vistnes og Nellemann 2001). Med unnvikelseeffekter menes at reinflokkene reduserer bruken av områder nær inngrep og forstyrrelse, og slike effekter kan påvises mange kilometer ut fra inngrepet. Det er særlig simler med kalv som reduserer bruken av slike områder.

Fylkesmannen mener det på tross av dette er bedre for reindriften at det bygges ut i tilknytning til Narvik sentrum, fremfor å bygge ut andre mer uberørte områder i Narvik kommune. Planen legger også opp til flere avbøtende tiltak overfor reindriften som vil bidra til å redusere de negative konsekvensene for næringen.

Vi vil likevel anbefale at antallet fritidsboliger begrenses, og særlig i de øvre delene av planområdet. Fritidsboliger vil bli brukt hele året, og vil dermed medføre større negative konsekvenser for reindriften enn utleieenheter som i større grad er sesongavhengig.

Plankart

Hensynsone reindrift er tegnet på bakgrunn av trekkelei i reindriften arealbrukskart. Arealbrukskartene er tegnet på oversiktskart og er veiledende. Det er sannsynlig at trekkeleia ikke går nøyaktig slik den nå fremstår – nå fører hensynsone direkte inn i rasfarlig område. Vi anbefaler at hensynssonens plassering avklares nærmere med Skjomen reinbeitedistrikt. I tillegg ber vi om at hensynssonas bredde utvides fra 50 til 100 m.

Planbestemmelse 2.3

Det er positivt og viktig det som er tatt inn under denne planbestemmelsen. Vi ber i tillegg om at det tas inn følgende tekst i bestemmelsen: *Reinbeitedistriktet må holdes løpende orientert om planlagt fremdrift av anleggsvirksomheten. Det må sendes ut varsel om arbeidet som skal gjøres 1 år i forveien, slik at reiseier kan planlegge bruken av området i forhold til anleggsvirksomheten.*

Planbestemmelse 2.5.1

Av hensyn til reindriften ber vi om at det settes rekkefølgekrav som sikrer at utbyggingen skjere nedenfra og opp. Vi ber særlig om at BFT6 ikke bygges ut før de andre byggetrinnene er utbygd.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Ole Christian Skogstad
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Skjomen reinbeitedistrikt v/ Per Niia